

І. Грицюк, студентка 4 курсу спеціальності
«Міжнародна інформація» СНУ ім. Лесі Українки

*Науковий керівник: к.політ.н., доц. кафедри
міжнародної інформації СНУ ім.
Лесі Українки Митко А.М. (Україна, м.Луцьк)*

***Досвід інтеграції країн Латинської Америки
у світовий інформаційний простір
як приклад для розвитку України***

*Роботу виконано на кафедрі
міжнародної інформації СНУ ім. Лесі Українки*

*У статті висвітлюються особливості інтеграції
латиноамериканських країн у світовий інформаційний
простір. Така інтеграція розглядається як чинник
цивілізаційного розвитку Латинської Америки.*

Одним із напрямів державної політики країн Латинської Америки є інтеграція у світовий інформаційний простір, як потужна перспектива у розвитку держави. Ефективність та швидкість цього процесу залежать від багатьох чинників, серед яких визначальне місце належить незалежному національному інформаційному простору.

Інформаційне суспільство принципово відрізняється від індустріального. Змінюється форма організації виробництва, знижується ступінь концентрації виробництва, зменшується значення бюрократичних механізмів управління. Паралельно диференційовані економічні процеси переплітаються у світовому масштабі (розмивання «внутрішніх» товарних ринків або «мережної інтеграції» валютних ринків). Транснаціональні корпорації набувають справді глобальної структури і складно визначити як національну приналежність, так і походження вироблених ними благ.

Дослідження проблеми науковцями. В останні роки особливої актуальності набули дослідження інформаційного суспільства, впливу засобів масової інформації (ЗМІ) чи, як прийнято сьогодні говорити, – засобів масової комунікації (ЗМК) на суспільно-політичну свідомість громадян. Так, українські вчені В.Бєбик, О.Зернецька, А.Москаленко, Г.Почепцов, А.Ручко створили методологічну базу теоретичних основ розвитку інформаційного суспільства та державної політики інформаційної безпеки. Сутнісні зміни у сучасному суспільстві, глобалізація інформаційної діяльності аналізуються у працях О. Андрєєвої, Т. Барташук, В. Вергуна, О. Литвиненка.

Визначенню базисних понять, що характеризують інформаційне суспільство в цілому, присвячений ряд робіт зарубіжних авторів, більша частина яких написана в руслі концепцій постіндустріалізму. Серед них слід назвати праці Д. Белла, Е. Тоффлера, Й. Масуди, М. Пората, А. Туренна, Дж. Гелбрейта, Р. Арона, П. Дракера, Т. Стоуньєра, М. Маклюєна, Е. Гідденса, М. Кастельса, Ф. Уєбстера. У дослідженнях даних авторів акцент робиться переважно на вивченні технологічної та соціальної складових інформаційного суспільства, процесах збільшення кількості інформації і кодифікування теоретичного знання. При цьому інформаційне суспільство розглядається як нова стадія суспільного устрою, при якій активно формується інформаційний сектор економіки, що набуває пріоритетного значення.[3]

Виклад основного матеріалу. Для аналізу процесів, які відбуваються в межах інформаційного простору, потрібно з'ясувати сутність цього терміна. Поняття «інформація» має латинське походження й дослівно перекладається як «дані, повідомлення, роз'яснення, приведення у форму». Поняття «простір» у його філософському значенні тлумачиться як одна з основних об'єктивних форм існування матерії, яка характеризується протяжністю та обсягом. Виходячи з такого трактування, інформаційний простір є тим середовищем, у

якому і завдяки якому виробляється, існує, циркулює, використовується та зберігається інформація. На думку В. Карпенка, це поняття не космічне (хоча повітряний і космічний простір можуть входити і входять до складу інформаційного поля), не географічне (хоча територія є його невід'ємною частиною), не технічне (хоча уявити його поза науково-технічним прогресом неможливо), не економічне (хоча тісно пов'язане з економікою і є важливим її складником). Це поняття – соціально-політичне і включає в себе як територіальний, космічний, технічний, економічний фактори, так і людський, оскільки суспільна інформація призначається для людини, людина – її споживач, без людини вона втрачає свій сенс.

Однією з найважливіших тенденцій сучасного світу стала глобалізація, яка сприяла і розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Інформаційні потоки виходять за межі національних і інтегруються у світовий інформаційний простір, чому у значній мірі сприяє удосконалення комунікаційних систем і способів використання космічного простору для передачі інформації, прогнозування їх подальшого розвитку. Проте говорити про перспективи становлення інформаційного суспільства розпочали у результаті прогресу в сфері нових інформаційних технологій. Поява Інтернету і лібералізація ринку, наслідком якої стало пониження вартості комунікаційних послуг – це два важливих фактори, які прискорили розвиток інформаційної сфери, прискорили її соціальний ефект. Результати дослідження Міністерства торгівлі США показали, що радіо потрібно було 30 років, щоб досягти аудиторії 50 млн. людей, телебаченню – 13 років, а Інтернет – всього 4 роки[1].

Останнім часом інформаційно-комунікаційні технології переживають процес прискореного розвитку. Інтенсивний розвиток нових інформаційних і телекомунікаційних технологій надає принципово нової якості трансграничному обміну і виступає рушійною силою економічних і соціальних

змін у світі. Саме вони здійснюють значний вплив на відносини між окремими особами, так і країнами на світовому рівні. Разом з тим не можливо не відмітити значний технологічний розрив між розвинутими країнами світу (США, Західна Європа, Японія) і останнім світом, що являється головною перешкодою на шляху становлення глобального інформаційного суспільства. Таким чином, завдяки інформаційній революції, яка розгорнулася на фоні процесів глобалізації, слід говорити про те, що світ вступає у нову стадію свого розвитку, а саме початкову стадію інформаційного суспільства.

Латиноамериканські ЗМІ, на відміну від американських та європейських, не можуть похвалитися великою кількістю власних закордонних корпунктів. Як наслідок – міжнародний інформаційний простір заповнений повідомленнями, взятими переважно з іншомовних джерел, що часто спотворюють реальний стан справ в країні. Крім того, на сучасному медіа-ринку спостерігається "інформаційний голод" на об'єктивне висвітлення закордонних новин. За таких умов головним каналом отримання достовірних відомостей стає Інтернет, який дає змогу отримати інформацію з безпосереднього джерела. Але тут виникає низка перешкод. По-перше, не всі громадяни Латиноамериканських країн мають можливість доступу до глобальної мережі. По-друге, щоб читати іноземні статті потрібно володіти різними мовами[2]

Висновки. І все ж на підставі всебічного аналізу, результати якого використані при підготовці цієї статті, можна стверджувати, що роль і місце країн Латинської Америки у світовому інформаційному просторі не відповідають її геополітичному положенню, науково-технічним можливостям і національним інтересам держави. Більшість інформації про ці країни в іноземних мас-медіа носить негативний характер. Причина полягає у тому, що значна частина повідомлень про Латинську Америку надходить до міжнародної спільноти, здебільшого з США, де зосереджена найбільша на

пострадянському просторі кількість представництв провідних світових медіа. Крім того, вагому роль безумовно відіграє активна та порівняно добре відпрацьована інформаційна політика США, спрямована також на створення вигідного міжнародного іміджу Латинської Америки. Поширення у світовому інформаційному просторі викривленої, недостовірної та упередженої інформації є загрозою національній інформаційній безпеці даним країнами. Тому держава повинна докладати максимум зусиль для забезпечення захисту власного інформаційного простору та його активної інтеграції у світовий. Підтримка національних ЗМІ, мас-медіа діаспори, створення рівних умов для роботи закордонних журналістів є необхідними складовими на шляху до інформаційної незалежності та авторитету. Адже саме від цього безпосередньо залежать процеси всередині самої країни, зокрема, кількість та розмір інвестицій, розвиток бізнесу, туристичний потік та багато іншого.

Джерела:

1. Aleida Olivé García. Las Políticas Nacionales de Información en América Latina: una asignatura pendiente, // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.abinia.org/boletin/5-3/temas.htm>
2. Pablo Valenti López . La Sociedad de la Información en América Latina y el Caribe: TICs y un nuevo Marco Institucional, // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oei.es/revistactsi/numero2/valenti.htm>
3. Анатолій Ткач. Державна політика у формуванні інформаційного суспільства в умовах глобалізації в країнах Латинської Америки, - // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.social-science.com.ua/>.